

Nærings- og fiskeridepartementet
postmottak@nfd.dep.no

Deres ref: 14/7918-1

Vår ref: 14/54768

27. november 2014

HØRINGSSVAR - FORSKRIFT OM FELLESANSVAR FOR UTFISKING AV RØMT OPPDRETTSFISK

Veterinærinstituttet har mottatt til høring forslag om forskriftsfestet fellesansvar for utfisking av rømt oppdrettsfisk. Veterinærinstituttet er et forvaltningsstøtteinstitutt med særlig ansvar for fiskehelse og fiskesjukdommer. Det legges derfor i høringssvaret hovedvekt på rømt oppdrettsfisk som mulig smittekilde og smittespreder.

Veterinærinstituttet anser at den største trusselen fra rømt oppdrettslaks mot ville laksepopulasjoner ligger i den genetiske påvirkningen oppdrettsfisken kan ha. Oppdrettsfisk som rømmer kan imidlertid også være smittet med sjukdomsagens som er mer utbredt i oppdrettspopulasjonene enn hos villfisk. Vandring av rømt fisk kan føre til kontakt med villfisk og smitteoverføring, og til spredning av smitte til områder og biotoper der aktuelle smitteagens ikke er tilstede, feks til vassdrag.

Det er i liten grad påvist og dokumentert at smittespredning fra rømt oppdrettsfisk har ført til smitteoverføring og sjukdomsutbrudd i ville populasjoner. Bakteriesjukdommen furunkulose har opptrådt gjentatte ganger hos villaks i mindre vassdrag i Nord-Trøndelag, etter at sjukdommen på slutten av 80-tallet kom til norske farvann med oppdrettssmolt importert fra Skottland. Hvordan smittespredningen skjedde til vassdragene er ikke kjent, men kan både ha skjedd med vill laksefisk som ble smittet i havet, eller med rømt oppdrettslaks som seinere vandret opp i elvene. Furunkulose har nå vært under kontroll i oppdrettspopulasjonene i over 20 år, men det opptrer fortsatt utbrudd i de aktuelle elvene. Nylig er det også vist at viruset som forårsaker hjerte- og skjellettmuskelbetennelse (HSMB) etter all sannsynlighet smitter fra oppdrettsfisk til villfisk.

Selv om betydningen av smitte fra rømt oppdrettslaks er usikker, så er det uomtvistelig at det foreligger en risiko. Veterinærinstituttet støtter derfor at det innføres krav til utfisking av rømt oppdrettsfisk, med finansiering fra et fond basert på en obligatorisk avgift. Reduksjon av antallet rømt oppdrettsfisk i elvene vil redusere risikoen for smittespredning.

Med vennlig hilsen
Veterinærinstituttet

Jorun Jarp
Avdelingsdirektør

Atle Lillehaug
Fagansvarlig fiskehelse